

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції

15 жовтня 2025 року

Полтава
2025

Амеліна Ірина Володимирівна,
кандидат економічних наук, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сучасних умовах глобалізації та високої конкуренції на міжнародних ринках зовнішньоекономічна діяльність підприємства потребує принципово нових методів управління. Саме тому впровадження інноваційних підходів до управління ЗЕД стає необхідною умовою забезпечення конкурентоспроможності підприємств, їхнього сталого розвитку та виходу на нові ринки [1, с. 72–73].

Інноваційність в управлінні ЗЕД проявляється у кількох ключових напрямках. По-перше, це цифровізація бізнес-процесів. Завдяки цьому підприємства отримують можливість ефективніше прогнозувати попит, управляти валютними ризиками, оптимізувати логістичні процеси та формувати довгострокові стратегії виходу на зовнішні ринки [3, с. 137–138].

По-друге, інноваційні підходи виявляються у застосуванні новітніх методів стратегічного управління. Оптимізаційний підхід дозволяє визначити найбільш ефективні схеми міжнародної взаємодії, мінімізуючи витрати та підвищуючи прибутковість. Рефлексивний підхід орієнтує менеджерів на аналіз можливих реакцій партнерів, конкурентів і регуляторних органів, що забезпечує гнучкість та адаптивність управлінських рішень. Діалогічний підхід акцентує увагу на розвитку партнерських мереж, міжнародних альянсів та взаємовигідної співпраці, яка формує синергію ресурсів та знань. Цільовий підхід, у свою чергу, спрямований на чітке визначення довгострокових пріоритетів і результатів, які підприємство прагне досягти у міжнародній діяльності [2, с. 44–45].

Третім важливим напрямом є інноваційне управління ризиками у ЗЕД. У сучасних умовах нестабільності валютних курсів, політичних змін і зростання міжнародних вимог до безпеки поставок підприємства змушені впроваджувати комплексні системи моніторингу ринків, використовувати хеджування, страхування та цифрові платформи прогнозування ризиків. Це дозволяє мінімізувати ймовірність збитків та забезпечити фінансову стійкість [2, с. 46–47].

Особливої уваги заслуговують логістичні інновації. Використання сучасних систем управління ланцюгами постачання (SCM), автоматизація складів, застосування IoT-технологій і GPS-контролю транспорту підвищують ефективність міжнародних перевезень, скорочують час доставки товарів і знижують витрати. Інноваційна логістика стає не лише інструментом

оптимізації витрат, а й важливим чинником формування конкурентних переваг [1, с. 75–76].

Важливою складовою інноваційного управління є розвиток міжнародного маркетингу та електронної комерції. Онлайн-майданчики та міжнародні маркетплейси відкривають доступ до глобальної аудиторії, а створення багатомовних вебресурсів забезпечує ефективну комунікацію з різними категоріями споживачів [3, с. 139–140].

Не менш значущими є інновації у кадровій політиці. Використання онлайн-платформ для навчання, дистанційних тренінгів, програм розвитку міжнародних компетенцій та систем управління знаннями дозволяє формувати професійну команду, яка забезпечує ефективну реалізацію зовнішньоекономічної стратегії [1, с. 79–80].

Окремий вимір інноваційних підходів пов'язаний із соціальною відповідальністю та екологізацією бізнесу. Підприємства, які впроваджують екологічно безпечні технології, демонструють прозорість у відносинах і беруть участь у соціальних ініціативах, отримують додаткові конкурентні переваги на міжнародних ринках [3 с. 141–142].

Отже, інноваційні підходи до управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства є багатовимірним явищем, яке охоплює цифровізацію, стратегічну гнучкість, управління ризиками, розвиток інноваційної логістики, використання сучасних маркетингових інструментів, підготовку кадрів та інтеграцію принципів сталого розвитку. Вони формують основу для підвищення конкурентоспроможності підприємств, забезпечують їхню стійкість у мінливих умовах міжнародного бізнес-середовища та відкривають нові можливості для інтеграції у глобальні економічні процеси.

Список використаних джерел

1. Бойда С. Інноваційні підходи до управління підприємствами в умовах діджиталізації економіки. Економіка та управління підприємствами. 2022. Вип. 1 (85). С. 72-81. <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2022-1.85.06>.
2. Зачосова Н.В., Коваль О.В., Сафонов Д.В. Активні та пасивні стратегії управління економічною безпекою суб'єктів господарювання в умовах традиційних та інноваційних загроз. Економіка, управління та адміністрування. 2023. № 1 (103). С. 43-48. [https://doi.org/10.26642/jen-2023-1\(103\)-43-48](https://doi.org/10.26642/jen-2023-1(103)-43-48).
3. Зварич Л. В. Інноваційні підходи до управління суб'єктами економічної діяльності. Науковий вісник Одеського національного економічного університету: зб. наук. праць; за ред.: В.В. Коваленко (голов. ред.). (ISSN 2409-9260). Одеса: Одеський національний економічний університет. 2024. № 7-8 (320-321). С. 136-144 ISSN 2409-9260.